

По това попытахъ пріятеля ми: молј ви, господине, отъ кога съществува това училище у васть? отгдѣ ся поддръжъ, и кон му сж надзиратели-ти, та гледамъ такъвъ добъръ рядъ и чистотѣ въ него? — Това училище, каже той, съществува отъ 20 години на сѣмъ у нась; него е основаъ Дѣдо Добре Стоименовъ, баша на госпожѫ Славѫ, що казва прѣди малко слово-то; то ся поддръжъ оттого и до днесъ, па и за довѣка, ако е рѣкъль Господь, ще ся поддръжъ отъ тоя нашъ голѣмъ благодѣтель на отечество-то ни. Поплушайте ми, молј ви — каже ми пріятель-ть — да ви прикажѫ на кжо исторіѣ-тѣ на Дѣда Добра. Тоя чловѣкъ, родень и отгледанъ въ това село, въ млады-ты си години съ свое-то благоразуміе, смысленость и трезвеность, при това и съ неуморны-ты си трудове испечаянѣ и достигнѣлъ да бжде въ добро състояніе. По това ся оженилъ и въ съпрѣжество-то му Богъ го надарилъ само съ женскѣ челядь, кој-то той заедно съ благоразумнѣ-тѣ си и добронравнѣ съпружъ отгледали и въспытали въ страхъ Божій и въ благонравіе, до колко-то могътъ да направятъ едни прости нѣ смыслени родителіе на свої-тѣ челядь. Дѣдо Добре бѣше тврдѣ набоженъ и чловѣколюбивъ чловѣкъ: той обычаше да говори истина-тѣ да правидобро всякому, затова и отъ всякого ся почиташе и уваживаше въ общинѣ-тѣ ни. Кога попрѣтури на години, той зе да ся смыслява, че носи душъ, че е смртенъ чловѣкъ, та колко-то е живѣлъ, нѣма да живѣе еще толкова, а рано или кѣсно — ще не ще — трѣбва да мре; а при това, като чловѣкъ, той знаеше, че е грѣшенъ и още че грѣхове-тѣ никой никому не може да прости освѣнъ всякой единъ самъ на себе си и то само съ молбѫ Богу и съ добры работи: заради това Дѣдо Добре и за мочядѣ-то си гледаше, нѣ и за оня свѣтъ си вѣчъ промышливаше.

Така, едно врѣмѧ той ся рѣши вече да направи нѣкакво добро, нѣкаквъ споменъ за милѣ-тѣ си душицѣ, ала не знаеше, гдѣ и кое бы было по-добро: защо-то, той искаше съ дадено-то си да може да помогне най-много на чловѣчество-то. Да дамъ на черквѣ-тѣ пары, казваше той: ала тя не е трѣговецъ, та да и трѣбвать пары; да дамъ да ѹкраси съ нѣщо: ала нейно-то украшеніе не състои въ позлатено-то темпло и въ наширеный амвонъ, нѣ въ слово Божіе — въ проповѣдь на народа; да дамъ да направи златны одѣжды